

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **A. H. L.**, zastoupený Mgr. Ing. Janem Vanke, advokátem, sídlem T. G. Masaryka 25, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. listopadu 2020 č. j. OAM-603/ZA-ZA11-HA13-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. června 2020 č. j. 42 Az 6/2020 - 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce pobýval v České republice na základě povolení k trvalému pobytu. V roce 2018 však byl odsouzen za zvlášť závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy k trestu odnětí svobody v trvání šesti let, a proto o povolení k trvalému pobytu přišel. Dne 14. září 2020 požádal žalobce o mezinárodní ochranu, aby mohl zůstat v České republice s manželkou a dcerou.

[2] Rozhodnutím označeným v návěti žalovaný žalobci neudělil mezinárodní ochranu. Neshledal žádný důvod pro udělení azylu a dospěl k závěru, že udělení doplňkové ochrany brání to, že se žalobce dopustil vážného zločinu [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu].

[3] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) rozsudkem označeným v návěti. Konstatoval, že žalovaný zjistil skutkový stav zcela dostatečně a podrobně se zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce neuvedl žádnou skutečnost, která by svědčila o nutnosti udělit mu azyl. Snaha žalobce o legalizaci pobytu a setrvání na území České republiky společně s rodinou není důvodem pro udělení humanitárního azylu. Úvahy

žalovaného o důvodu vylučujícím udělení doplňkové ochrany odpovídají judikatuře Nejvyššího správního soudu, zahrnují hodnocení individuálních okolností případu. Žalobce páchal drogovou trestnou činnost, která je obecně považována za vysoce závažnou, jako člen organizované skupiny, ve značném rozsahu a v úmyslu získat pro sebe značný prospěch. Žalovaný zohlednil i to, že žalobce v trestním řízení získal status spolupracujícího obviněného a byl mu uložen trest pod dolní hranicí trestní sazby, i přes tyto okolnosti však dospěl k závěru, že trestná činnost žalobce naplňuje znaky vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud se s tímto posouzením ztotožnil. Důkazní návrhy žalobce krajský soud zamítl. Listiny, které žalobce označil jako důkazy, byly součástí správního spisu, kterým se dokazování neprovádí. Výslech žalobce nemohl vyjevit nic, co by žalobce nemohl sdělit soudu v rámci svých písemných podání, popřípadě při jednání, kterého se však ze své vůle nezúčastnil, ač byl řádně předvolán. Manželka žalobce nemohla uvést nic relevantního k posouzení klíčové otázky, zda žalobce spáchal vážný zločin. Všechny okolnosti trestné činnosti žalobce byly součástí odůvodnění odsuzujícího rozsudku Krajského soudu v Praze, který žalovaný opatřil, a proto nebylo nutné provádět dokazování celým trestním spisem.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítal, že krajský soud nedůvodně zamítl všechny důkazní návrhy, které měly zásadní vliv na rozhodnutí ve věci. Manželka žalobce mohla blíže odůvodnit, proč žalobce požaduje zrušení rozhodnutí žalovaného v kontextu humanitárního azylu, trestní spis Krajského soudu v Praze měl prokázat tvrzení o důvodnosti udělení doplňkové ochrany. Zamítnutím návrhu na výslech stěžovatele jen proto, že se nedostavil k nařízenému jednání, krajský soud stěžovateli upřel spravedlivý proces. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud a žalovaný nedostatečně posoudili jednotlivé důvody pro udělení mezinárodní ochrany a že žalovaný pochybil stran unesení důkazního břemene, porušil zásadu *non-refoulement* a nesprávně interpretoval § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud i žalovaný nesprávně zhodnotili otázku udělení humanitárního azylu v kontextu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud navíc pominul poukaz žalobce na nutnost aplikovat kvalifikační směrnici (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany).

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval, že stěžovateli nehrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. V průběhu řízení vyšly najevo závažné skutečnosti, které žalovaného dovedly k závěru, že stěžovatel spáchal vážný zločin, což vylučuje udělení doplňkové ochrany. Trestný čin, který stěžovatel spáchal, je obecně považován za vážný. Stěžovatel v rámci organizované skupiny zastával poměrně zásadní roli, kromě pomoci při výrobě distribuoval drogu dalším osobám. Žalovaný dále poukázal na závažné společenské dopady drogové kriminality a na mezinárodní smlouvy, jimiž se Česká republika zavázala bojovat proti zneužívání omamných a psychotropních látek. Žalovaný postupoval plně v intencích judikatury Nejvyššího správního soudu. Dále uvedl, že existence rodinných vazeb není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel se pouze snaží legalizovat svůj pobyt na území České republiky, k čemuž však mezinárodní ochrana neslouží.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud zaslal vyjádření žalovaného stěžovateli na vědomí.

[7] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[8] Soudy nejsou povinny provést důkazy, které účastníci řízení navrhnou (§ 52 odst. 1 s. ř. s.), pokud skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, důkaz není způsobilý tvrzenou skutečnost potvrdit nebo vyvrátit nebo byla-li již skutečnost, jíž se důkaz týká, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena na jisto (tedy je-li důkaz nadbytečný). Neprovedení důkazu musí soud vždy odůvodnit (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. dubna 2005 č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS, ze dne 4. února 2009 č. j. 1 Azs 61/2008 - 98, ze dne 30. června 2021 č. j. 8 As 180/2019 - 59, č. 4233/2021 Sb. NSS, či ze dne 12. února 2021 č. j. 4 Azs 284/2020 - 19, z četné judikatury Ústavního soudu viz například nálezy ze dne 24. února 2004 sp. zn. I. ÚS 733/01, N 26/32 SbNU 239, ze dne 30. června 2004 sp. zn. IV. ÚS 570/03, N 91/33 SbNU 377, či ze dne 28. července 2009 sp. zn. IV. ÚS 3010/08, N 169/54 SbNU 161).

[9] Krajský soud neprovedení důkazů řádně odůvodnil v souladu s citovanou judikaturou. Argument stěžovatele, že jeho manželka mohla blíže zdůvodnit, proč stěžovatel požaduje zrušit rozhodnutí žalovaného, je zcela neopodstatněný – tvrdit důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí musí žalobce, a to ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 1 písm. d) a odst. 2 s. ř. s., srov. například rozsudky rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS, a ze dne 24. srpna 2010 č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS]. Lze jen souhlasit se závěrem krajského soudu, že manželka stěžovatele nemohla uvést žádné skutečnosti k jeho trestné činnosti (nebo to stěžovatel alespoň netvrdí), která vylučuje udělení doplňkové ochrany, a stěžovatelova rodinná situace nemůže být důvodem pro udělení azylu v žádné jeho formě (k humanitárnímu azylu srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2004 č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, konkrétně ve vztahu ke snaze o soužití s rodinou rozsudek ze dne 8. dubna 2004 č. j. 4 Azs 47/2004 - 60).

[10] I s ostatními důkazními návrhy stěžovatele se krajský soud řádně vypořádal. To, že stěžovatele nevyslechl, nezdůvodnil pouze neúčastí stěžovatele na jednání, nýbrž i tím, že stěžovatel měl možnost vše, co považoval za důležité, uvést v žalobě či dalších podáních k soudu (přičemž platí výše uvedené o povinnosti vymezit žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby). Proti tomuto argumentu stěžovatel nic nenamítal a Nejvyšší správní soud se s ním ztotožňuje. Obsahem správního spisu se dle ustálené judikatury zpravidla nedokazuje (rozsudky ze dne 12. července 2018 č. j. 10 Afs 371/2017 - 69, ze dne 27. září 2006 č. j. 7 Afs 39/2005 - 53, ze dne 29. ledna 2009 č. j. 9 Afs 8/2008 - 117 či ze dne 10. června 2021 č. j. 7 As 20/2021 - 72). Stěžovatel nenamítal nic, co by mělo krajský soud přimět zopakovat některý z důkazů, které žalovaný do spisu zařadil. Neuvedl ani nic konkrétního, co mělo vyplynout z trestního spisu Krajského soudu v Praze nad rámec odsuzujícího rozsudku tohoto soudu, jehož obsah považoval krajský soud za posouzení charakteru trestné činnosti stěžovatele za dostatečný.

[11] Výkladem pojmu závažný zločin ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 1. února 2017 č. j. 6 Azs 309/2016 - 28, č. 3546/2017 Sb. NSS. Z tohoto rozsudku vyplývá, že tento pojem nelze automaticky ztotožňovat s pojmem zvlášť závažný zločin ve smyslu § 14 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, což však žalovaný ani krajský soud neučinili. Žalovaný se v souladu s požadavky unijního i mezinárodního práva, které Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku reflektoval, zabýval povahou a závažností trestné činnosti stěžovatele, a to jak z obecného hlediska (závažnost drogové kriminality jako takové), tak v kontextu tohoto konkrétního případu (rozsah trestné činnosti, za kterou byl stěžovatel odsouzen, míra jeho účasti na organizované skupině, status spolupracujícího obviněného a výše trestu, který mu byl uložen). Krajský soud jeho závěrům přisvědčil. Stěžovatel v kasační stížnosti neuplatnil žádnou konkrétní protiargumentaci, jeho námitky byly stručné a především obecné. Nejvyšší správní soud přitom již opakovaně shledal, že drogová trestná činnost, zvlášť ve formě některé z kvalifikovaných skutkových podstat, naplňuje znaky vážného zločinu ve smyslu zákona o azylu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. října 2021 č. j. 9 Azs 140/2021 - 32, ze dne 18. února 2021 č. j. 5 Azs 311/2020 - 29, ze dne 17. února 2021 č. j. 7 Azs 331/2020 - 19, ze dne 11. února 2021 č. j. 1 Azs 440/2020 - 26 či ze dne 18. července 2018 č. j. 6 Azs 108/2018 - 28).

[12] Možný *refoulement* v projednávaném řízení vůbec nebyl ve hře, stěžovatel netvrdil, že by mu v případě návratu do země původu hrozilo špatné zacházení ve smyslu čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Rodinný život stěžovatele, chráněný čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, by mohl být relevantní pouze v kontextu doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, avšak s ohledem na existenci vylučujícího důvodu se žalovaný případným udělením doplňkové ochrany vůbec nezabýval (v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. září 2010 č. j. 4 Azs 60/2007 - 119, č. 2174/2011 Sb. NSS).

[13] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a vnitřně jednotnou judikaturou, která dává odpověď na všechny otázky, které stěžovatel v kasační stížnosti nastínil, přičemž nepochybil při výkladu hmotného ani procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. března 2021 č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne č. j. 9 As 83/2021 - 28). Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 1. prosince 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu